

Zakres dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Zespole Szkół Budowlanych im. Księcia Jerzego II Piasta w Brzegu.

Dostosowanie wymagań, sposobów oceniania oraz form i metod pracy do indywidualnych potrzeb uczniów na przedmiotach humanistycznych

Lp.	Potrzeby ucznia	Zakres dostosowania, wskazania do pracy z uczniem
1.	Specyficzne trudności w uczeniu się: Dysleksja	<ul style="list-style-type: none"> - nie wymagać, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst, - dawać więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu, - starać się w miarę możliwości przygotowywać sprawdziany i kartkówki w formie testów, - czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożyć w czasie, pozwalać na korzystanie z książek „mówionych”, - uwzględniać trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, dawać więcej czasu, instruować lub zalecać przeczytanie tekstu wcześniej w domu, - częściej sprawdzać zeszyty szkolne ucznia, ustalić sposób poprawy błędów, czuwać nad wnikliwą ich poprawą, oceniać poprawność i sposób wykonania prac, - dyktanda sprawdzające można organizować indywidualnie, - błędów nie omawiać wobec całej klasy, - w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych uczyć tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), - pomagać w doborze argumentów, jak również odpowiednich wyrażen i zwrotów, - nie obniżać ocen za błędy ortograficzne i graficzne w wypracowaniach, pracach pisemnych, - podać uczniom jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wywodu, treść, styl, kompozycja itd.), - dawać więcej czasu na prace pisemne, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek, - w przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytać ucznia ustnie,

	<ul style="list-style-type: none"> - pozwalać na wykonywanie prac na komputerze, - doceniać walory bogatego słownictwa, ciekawych przemyśleń, poprawności toku myślenia i wnioskowania, itp., - przekazywać uczniowi na bieżąco spostrzeżenia dotyczące jego pracy, - dzielić materiał na mniejsze partie i konsekwentnie egzekwować rezultaty ich wykonania, - kierować uwagę ucznia na tok lekcji, - dostrzegać i wzmacniać nie tylko osiągnięcia, ale przede wszystkim wysiłek ucznia, - udzielać wsparcia emocjonalnego polegającego na budowie zaufania oraz możliwości zgłaszania przeżywanych trudności,
Dysortografia	<ul style="list-style-type: none"> - dyktanda sprawdzające można organizować indywidualnie, - błędów nie omawiać wobec całej klasy, - nie obniżać ocen za błędy ortograficzne i graficzne w wypracowaniach, pracach pisemnych, - podać uczniom jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, kompozycja itd.), - dawać więcej czasu na prace pisemne, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek, - w przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytać ucznia ustnie, - pozwalać na wykonywanie prac na komputerze, - przekazywać uczniowi na bieżąco spostrzeżenia dotyczące jego pracy, - dzielić materiał na mniejsze partie i konsekwentnie egzekwować rezultaty ich wykonania, - kierować uwagę ucznia na tok lekcji, - dostrzegać i wzmacniać nie tylko osiągnięcia, ale przede wszystkim wysiłek ucznia, - udzielać wsparcia emocjonalnego polegającego na budowie zaufania oraz możliwości zgłaszania przeżywanych trudności,
Dysgrafia	<ul style="list-style-type: none"> - nie obniżać ocen za błędy ortograficzne i graficzne w wypracowaniach, pracach pisemnych, - podać uczniom jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, kompozycja itd.), - dawać więcej czasu na prace pisemne, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek, - w przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytać ucznia ustnie, - pozwalać na wykonywanie prac na komputerze, - przekazywać uczniowi na bieżąco spostrzeżenia dotyczące jego pracy, - dzielić materiał na mniejsze partie i konsekwentnie egzekwować rezultaty ich wykonania, - kierować uwagę ucznia na tok lekcji, - dostrzegać i wzmacniać nie tylko osiągnięcia, ale przede wszystkim wysiłek ucznia, - udzielać wsparcia emocjonalnego polegającego na budowie zaufania oraz możliwości zgłaszania przeżywanych trudności,

2.	Odchylenia rozwojowe (m.in. inteligencja niższa niż przeciętna)	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań, - dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie, - wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury, - wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych np. ilustracje, ruchomy alfabet, tabele historyczne, - odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego, - formułowanie pytań w formie zdań o prostej konstrukcji, powołujących się na ilustrujące przykłady, - częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień, - należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach, - dyktanda przeprowadzać indywidualnie w wolniejszym tempie, - potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału,
3.	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	<ul style="list-style-type: none"> - podawanie poleceń w prostszej formie, objaśnianie ich, - częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień, - uwzględniając trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, dawanie więcej czasu, instruowanie lub zalecanie przeczytania tekstu wcześniej w domu, - dawanie więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas sprawdzianów, testów czy kartkówek, w miarę potrzeby pomaganie w objaśnieniu np. niektórych poleceń, - nieobniżanie ocen za błędy ortograficzne i graficzne w wypracowaniach, pracach pisemnych, - w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych należy zasugerować uczniowi tematykę, z której powinien się przygotować do pisania dłuższej pracy pisemnej na lekcji, - podczas pisania na lekcji dłuższych form wypowiedzi wspomagać w doborze argumentów, jak również odpowiednich wyrażen i zwrotów, można objaśnić temat, - uczeń ten otrzymuje więcej czasu na prace pisemne, testy czy kartkówki, - w przypadku trudności z odczytaniem pracy można odpytać ucznia ustnie, - wyznaczanie do opanowania mniejszej partii tekstu podczas recytacji, dopuszczanie możliwości większej ilości pomyłek lub przejęczyzeń podczas recytacji, - stosowanie różnego rodzaju wzmocnień, tj. pochwały i zachęty,
4.	Słabe widzenie	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie oświetlenia w sali do potrzeb ucznia, - dostosowanie miejsca pracy ucznia do jego potrzeb (blisko nauczyciela, tablicy), - stosowanie odpowiedniej czcionki w tekście (powiększona, wytłuszczona), - dostosowanie innych elementów graficznych do potrzeb ucznia (kontrasty barwne dla lepszej orientacji),

		<ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia nie mogą angażować receptorów wzroku dłużej niż przez 15 minut, - wydłużenie czasu pracy podczas testów, sprawdzianów, - w miarę możliwości częste korzystanie ze sprzętu audio (audiobooki), - dopuszczenie pisania prac domowych na komputerze, - monitorowanie pracy ucznia na lekcji poprzez zadawanie pytań „czy rozumie?, czy dobrze widzi?”,
5.	Słabe słyszenie	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń powinien zająć w sali lekcyjnej miejsce, z którego będzie najlepiej słyszał nauczyciela (lewa lub prawa strona w zależności od tego czy jest to niedosłuch lewostronny czy prawostronny), - zapewnienie optymalnych warunków akustycznych, - wyraźne artykułowanie z właściwą intonacją, - upewnienie się czy uczeń zrozumiał polecenie, - monitorowanie sporządzanych przez ucznia notatek i wykonywanych ćwiczeń, - częste powtarzanie informacji, - częste stosowanie pomocy wizualnych, - ograniczenie ilości prac domowych oraz zadbać o to, aby rodzice pomagali w odrabianiu zadań domowych, - tempo pracy powinno być dostosowane do możliwości percepcyjnych ucznia, - nie należy gwałtownie gestykulować, - nauczyciel nie powinien jednocześnie pisać na tablicy i komentować (należy stać przodem do ucznia), - praca z tekstem pod kierunkiem nauczyciela, - zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami, szurania krzesłami; zakłócenia te stanowią też problem dla uczniów z aparatami słuchowymi, - nauczyciel powinien ocenić, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia niedosłyszającego (w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie), - w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy, m.in. zapisanie nowego tematu, - można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopia i udostępniali je koledze,
6.	Uczeń zdolny	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie różnorodnych metod nauczania (aktywizujące), - indywidualizowanie pracy z uczniem, jednocześnie nie alienując go (przygotowanie do konkursów, olimpiad), - zachęcanie do samokształcenia (metoda portfolio), samooceny i samokontroli, - samorealizacja (własne projekty), - udział w zajęciach dodatkowych.

Dostosowanie wymagań, sposobów oceniania oraz form i metod pracy do indywidualnych potrzeb uczniów **na językach obcych**

Lp.	Potrzeby ucznia	Zakres dostosowania, wskazania do pracy z uczniem
7.	Specyficzne trudności w uczeniu się: Dysleksja	<ul style="list-style-type: none"> - dawać łatwiejsze zadania - nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, dawać więcej czasu na zastanowienie się i przypomnienie słówek, zwrotów - dawać więcej czasu na opanowanie określonego zestawu słówek - w fazie prezentacji leksyki zwolnić tempo wypowiedzanych słów i zwrotów, a nawet wypowiadać je przesadnie poprawnie - można pozwolić na korzystanie z dyktafonu podczas lekcji - nowe wyrazy objaśniać za pomocą polskiego odpowiednika, w formie opisowej, podania synonimu, antonimu, obrazka, tworzenia związku z nowym wyrazem - w zapamiętywaniu pisowni stosować wyobrażanie wyrazu, pisanie palcem na ławce, pisanie ze zróżnicowaniem kolorystycznym liter - przy odczytywaniu tekstu przez nauczyciela pozwalać na korzystanie z podręcznika, - w nauczaniu gramatyki można stosować algorytmy w postaci graficznej (wykresów, tabeli, rysunków) - podczas prezentacji materiału zestawiać zjawiska gramatyczne języka polskiego ze zjawiskami gramatycznymi charakterystycznymi dla języka obcego - prowadzić rozmówki na tematy dotyczące uczniów, - dawać więcej czasu na wypowiedzi ustne i prace pisemne, - liberalnie oceniać poprawność ortograficzną i graficzną pisma, - oceniać za wiedzę i wysiłek włożony w opanowanie języka, kłaść większy nacisk na wypowiedzi ustne.
	Dysortografia	Zwracanie uwagi na popełniane błędy – korekta, wielokrotne powtórzenia błędnie napisanych słów w poprawnej formie. Nie odliczanie punktów na pracach pisemnych za błędy ortograficzne i uznawanie form napisanych fonetycznie.
	Dysgrafia	Umożliwienie pisania prac domowych na komputerze, na sprawdzianach pisanie drukowanymi literami, sprawdzanie błędów, częsta kontrola zeszytu
8.	Odchylenia rozwojowe (m.in. inteligencja niższa niż przeciętna)	<ul style="list-style-type: none"> - Zmniejszać ilość słówek do zapamiętywania; - pozostawić większą ilość czasu na ich przyswojenie; - nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, dawać więcej czasu na zastanowienie się i przyswojenie słówek, zwrotów; - wypowiedź ograniczyć do pojedynczych zdań, słów;

		<ul style="list-style-type: none"> - ograniczyć materiał teoretyczny na rzecz doświadczenia jak największej ilości sytuacji komunikacyjnych w kontekście ich praktycznego zastosowania; - ograniczyć trudne tematy gramatyczne na rzecz sytuacji komunikacyjnych; - zjawiska gramatyczne występujące w j. angielskim porównywać i omawiać na przykładzie zjawisk gramatycznych występujących w j. polskim. -indywidualizować formę zajęć – dostosować teksty, ćwiczenia do możliwości ucznia; - umożliwić pracę w małych grupach, gdzie uczeń może korzystać ze wsparcia i kompetencji kolegów; - podczas zajęć wykorzystywać technologie informacyjne i komunikacyjne, praca z komputerem i tablicą interaktywną/multimedialną; - wykorzystywać przedmioty występujące w najbliższym otoczeniu ucznia, bazować na materiale poglądowym: pokazie, przykładzie, obrazie, ekspozycji, wykorzystywać ilustracje, plakaty, plansze, obrazki, filmy; - pozwolić na korzystanie z domofonu w czasie lekcji; - materiał podawać etapami, krótkimi porcjami; - nowe wyrazy objaśniać za pomocą polskiego odpowiednika, kontekstu, w formie opisowej poprzez podanie obrazka, tworzenie związku z nowym wyrazem; - w zapamiętywaniu pisowni stosować wyobrażenie, wyrażenie wyrazu, literowanie, pisanie palcem na ławce, pisanie ze zróżnicowaniem kolorystycznym liter - dzielić materiał na części pracy, na etapy; - sprawdziany oraz testy redagować w formie zadań zamkniętych, uczeń dopasowuje wyrazy, rozwiązuje zadania typu PRAWDA/FAŁSZ, uzupełnia tekst pojedynczymi wyrazami; - wydłużyć czas pracy, wprowadzać dodatkowe objaśnienia; - w fazie prezentacji leksyki zwolnić tempo wypowiedzianych słów, zwrotów, a nawet wypowiadać je przesadnie poprawnie.
9.	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszanie ilości słówek do zapamiętania - pozostawić większą ilość czasu na ich przyswojenie; - odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany - wymagania w wypowiedzianiu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań na dany temat - nie wyrywać do natychmiastowej odpowiedzi, dawać więcej czasu na zastanowienie się i przyswojenie słówek, zwrotów; - ograniczyć materiał teoretyczny na rzecz doświadczenia jak największej ilości sytuacji komunikacyjnych w kontekście ich praktycznego zastosowania; - ograniczyć trudne tematy gramatyczne na rzecz sytuacji komunikacyjnych; - zjawiska gramatyczne występujące w j. angielskim porównywać i omawiać na przykładzie zjawisk gramatycznych występujących w j. polskim. -indywidualizować formę zajęć – dostosować teksty, ćwiczenia do możliwości ucznia;

		<ul style="list-style-type: none"> - umożliwić pracę w małych grupach, gdzie uczeń może korzystać ze wsparcia i kompetencji kolegów; - podczas zajęć wykorzystywać technologie informacyjne i komunikacyjne, praca z komputerem i tablicą interaktywną/multimedialną; - wykorzystywać przedmioty występujące w najbliższym otoczeniu ucznia, bazować na materiale poglądowym: pokazie, przykładzie, obrazie, ekspozycji, wykorzystywać ilustracje, plakaty, plansze, obrazki, filmy; - pozwolić na korzystanie z dyktafonu w czasie lekcji; - nowe wyrazy objaśniać za pomocą polskiego odpowiednika, kontekstu, w formie opisowej poprzez podanie obrazka, tworzenie związku z nowym wyrazem; - w zapamiętywaniu pisowni stosować wyobrażenie, wyrażenie wyrazu, literowanie, pisanie palcem na ławce, pisanie ze zróżnicowaniem kolorystycznym liter - dzielić materiał na części pracy, na etapy; - sprawdziany oraz testy redagować w formie zadań zamkniętych, uczeń dopasowuje wyrazy, rozwiązuje zadania typu PRAWDA/FAŁSZ, uzupełnia tekst pojedynczymi wyrazami; - wydłużyć czas pracy, wprowadzać dodatkowe objaśnienia; - w fazie prezentacji leksyki zwolnić tempo wypowiedzianych słów, zwrotów, a nawet wypowiadać je przesadnie poprawnie.
10.	Słabe widzenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. udostępnienie materiałów drukowanych powiększoną czcionką (Arial), 2. wyróżnienie ważnych treści za pomocą markera, 3. ograniczenie ilości materiałów do czytania, 4. zapewnienie czasu na wypoczynek oczu i wydłużenie czasu przeznaczonego na pracę z tekstem, 5. umożliwienie pracy z użyciem sprzętu wspomagającego widzenie np. laptop, lupa, 6. zapewnienie odpowiedniego oświetlenia w miejscu pracy, 7. przewaga odpowiedzi ustnych nad pisemnymi.
11.	Słabe słyszenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. sprawdzenie stopnia zrozumienia adresowanych poleceń i instrukcji 2. pozostawienie większej ilości czasu na odpowiedzi, dostosować do ucznia tempo pracy 3. stworzenie optymalnych warunków akustycznych: <ol style="list-style-type: none"> a. uczeń siedzi blisko odtwarzacza b. zadbanie o spokój i ciszę w klasie i wyeliminować zbędny hałas np. przez zamknięcie okna przy ruchliwej ulicy podczas odsłuchu c. w miarę możliwości uczeń ma okazję dodatkowego odsłuchu d. nauczyciel utrzymuje kontakt wzrokowy z uczniem oraz wyraźniej i głośniej artykułuje polecenia/pytania. W razie potrzeby nauczyciel powtarza swoją wypowiedź. 4. przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia trudności ucznia dot. wymowy, akcentu, 5. przygotowanie przed lekcją planu pracy na lekcji i przekazać go uczniowi, aby mógł być na bieżąco z każdym etapem lekcji.

12.	Uczeń zdolny	1.konwersacje i rozwijanie zainteresowań ucznia 2.angażowanie go w wymianę młodzieży, projekty międzynarodowe 3. uaktywnianie jego mocnych stron – konkursy, występy. 4. udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych 5. przygotowanie do konkursów i olimpiad, 6. dostarczenie dodatkowych materiałów do pracy własnej.
-----	--------------	--

Dostosowanie wymagań, sposobów oceniania oraz form i metod pracy do indywidualnych potrzeb uczniów na przedmiotach ścisłych

Lp.	Potrzeby ucznia	Zakres dostosowania, wskazania do pracy z uczniem
13.	Specyficzne trudności w uczeniu się: Dysleksja	<ul style="list-style-type: none"> • naukę definicji, reguł, wzorów, symboli chemicznych rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać • uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych itp. • treści sprawiające trudność dłużej utrwalać, materiał programowy wymagający znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń można podzielić na mniejsze partie. Tam, gdzie jest taka możliwość, pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp. • nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany • w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek • w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań • w przypadku prac pisemnych nauczyciel powinien zwrócić uwagę na graficzne rozplanowanie sprawdzianów – pod treścią zadania powinno być wolne miejsce na rozwiązanie. Pozwoli to uniknąć niepotrzebnych pomyłek przy przepisywaniu zadań na inną stronę np. gubienia, mylenia znaków, cyfr, symboli • pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości, wskazane jest, stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami – pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania • można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania <p>- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych</p> <p>- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom</p> <p>- podczas wykonywania ścisłych operacji wymagających wielokrotnych przekształceń, należy umożliwić uczniowi ustne skomentowanie wykonywanych działań.</p>
	Dyskalkulia	Dostosowanie wymagań będzie, dotyczyło tylko formy sprawdzenia wiedzy poprzez koncentrację na prześledzeniu toku rozumowania w

		<p>danym zadaniu i jeśli jest on poprawny -wystawienie uczniowi oceny pozytywnej. Oceniany jest przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczna strona liczenia. Uczeń ma, bowiem skłonność do przedstawiania kolejności cyfr w liczbie i przez to jej zapis jest błędny. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że uczeń nie rozumie zagadnienia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymagający znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń dzielić na mniejsze części, • dobrze byłoby żeby uczeń siedział bliżej nauczyciela, aby w każdej chwili mógł uzyskać pomoc, • stosować wzmocnienia pozytywne, nie komentować, nie analizować błędów przy klasie, • tam, gdzie jest taka możliwość, pozwalać na korzystanie z kalkulatora, tabletu, gotowych wzorów, tablic itp.
	Dysortografia	Dostosowanie wymagań dotyczy głównie formy sprawdzania i oceniania wiedzy z tego zakresu. Podczas oceny prac pisemnych nie uwzględniać poprawności ortograficznej. Oceniamy tylko merytoryczną stronę pracy. Dysortografia nie uprawnia jednak do zwolnienia ucznia z nauki ortografii i gramatyki.
	Dysgrafia	Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być takie same, jak dla innych uczniów. Jeśli pismo ucznia jest trudne do odczytania można go poprosić, aby uczynił to sam lub zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną Wskazane jest akceptowanie pisma drukowanego, pisma na komputerze, zwłaszcza prac obszernych (np. referatów). Nie należy również oceniać estetyki pisma, np. w zeszytach. Ograniczać teksty do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku; jeśli to możliwe dać uczniowi gotową notatkę do wklejenia
14.	Odchylenia rozwojowe (m.in. inteligencja niższa niż przeciętna)	<p>Konieczne jest dostosowanie zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań. A więc przede wszystkim w tej grupie możemy mówić o obniżeniu wymagań. Pamiętać jednak należy, że obniżenie kryteriów jakościowych nie może zejść poniżej podstawy programowej.</p> <p>Zastosowanie metod ułatwiających im opanowanie materiału.</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności • pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie • uwzględnienie wolniejszego tempa pracy • wydłużenie czasu pracy, pisania sprawdzianów lub mniejsza ilość zadań na sprawdzianie • uwzględnienie problemu z zapamiętywaniem dat, nazwisk, nazw, miejscowości • podawanie poleceń w prostszej formie • unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć • częste odwoływanie się do konkretnego przykładu

		<ul style="list-style-type: none"> • unikanie pytań problemowych, przekrojowych • szerokie stosowanie zasady poglądowości • odrębne instruowanie • zadawanie do domu tyle, ile uczniów jest w stanie wykonać samodzielnie
15.	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	<p>Matematyka: Dostosowanie treści w tym zakresie dotyczy posługiwania się wykresami i tabelami. Nauczyciel (w miarę możliwości i potrzeb ucznia) powinien stosować ułatwienia typu: wykonaj według wzoru, uzupełnij fragment, odszukaj błąd, itp. Treści z zakresu geometrii wykorzystujące rysunek, szkic, konstrukcje mogą być realizowane z użyciem szablonów, a obliczanie pól z uwzględnieniem gotowych rysunków pomocniczych. Rozumowanie matematyczne (wyciąganie wniosków) i układanie równań do rozwiązywanych zadań tekstowych należy wspomagać materiałami graficznymi. Ważne jest również systematyczne sprawdzanie stopnia rozumienia treści poleceń, treści zadań i kierowanie aktywnością ucznia.</p> <p>Fizyka, chemia: Największym problemem w realizacji powyższych treści są trudności z myśleniem przyczynowo-skutkowym. Dostosowania w tym zakresie powinno dotyczyć doboru reprezentatywnych dla przedmiotu treści, które uczeń będzie w stanie tylko zapamiętać. Nadrzędną regułą pracy powinien być pokaz lub prowadzenie doświadczeń, obserwacji i eksperymentów. Należy mieć świadomość, że wykorzystywane wzory będą częściej zapamiętywane mechanicznie, a nie ze zrozumieniem. Dostosowania w zakresie zapisu wzorów fizycznych i chemicznych, uzupełniania tabel, wykonywania rysunków pomocniczych mają ten sam charakter, jak w edukacji matematycznej. Istotnym dostosowaniem w realizacji treści tych przedmiotów jest możliwość wydłużenia czasu realizacji wybranych zagadnień.</p> <p>Geografia: Największe trudności w zakresie omawianego przedmiotu występują podczas realizacji treści z wykorzystaniem map – korzystanie z mapy ściennej i mapy w atlasie, różne rodzaje map (administracyjne/fizyczne), odczytywanie z nich informacji, kierunków głównych i pośrednich. Nawet odczytywanie nazw pisanych różną wielkością czcionki, rozstrzelonym drukiem czy umieszczanych wzdłuż rzek, jezior czy pasm górskich, mogą sprawić duże problemy. Dostosowanie powinno dotyczyć szczególnego skupienia się na najistotniejszych treściach, ważnych z punktu widzenia umiejętności praktycznych.</p> <p>Biologia: Dostosowanie treści przyrodniczych należy skupić na działaniach w zakresie prowadzenia wszelkiego rodzaju obserwacji, eksperymentów i doświadczeń. Uczeń powinien być wdrażany do samodzielnego prowadzenia tych aktywności, a wnioskowanie powinien przeprowadzać we wsparciu z nauczycielem lub grupą. Jedną z form dostosowania treści do możliwości tej grupy uczniów jest stosowanie bogatego materiału graficznego – plansz, schematów, rysunków, modeli.</p> <p>Informatyka:</p>

Podczas zajęć komputerowych w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim należy zwrócić szczególną uwagę na nabywanie przez nich praktycznych umiejętności i wykonywania czynności zgodnie z poleceniami.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- obniżenie wymagań pamiętając jednak, że obniżenie kryteriów jakościowych nie może zejść poniżej podstawy programowej
- posadzenie ucznia w pobliżu nauczyciela
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie
- podawanie poleceń w prostszej formie
- przygotowywanie sprawdzianów w formie, która pozwala zrozumieć polecenie np. testy, grafy, rysunki itp.
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych, uwzględnienie problemu z zapamiętywaniem dat, nazwisk, nazw, miejscowości
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć,
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu „wziętego z życia”
- uwzględnienie wolniejszego tempa pracy
- odrębne instruowanie, pomoc przy wykonywaniu zadań
- zadawanie do domu tyle, ile uczeń jest w stanie wykonać samodzielnie
- nie krytykowanie, nie ocenianie negatywnie wobec klasy
- stosowanie pochwał za zaangażowanie, wykonanie lub próbę wykonania zadania

Nauczyciel powinien stosować:

- ✓ takie strategie pomocy uczniowi, które umożliwią mu zrozumienie istoty zadania lub zagadnienia. Służyć temu mogą odpowiednie metody pracy (problemowa, zadawania pytań, praktycznego działania czy oparta na przeżywaniu), środki dydaktyczne (modele, filmy, plansze, interaktywne wizualizacje itp.) oraz formy organizacyjne (zwłaszcza praca w grupach),
- ✓ **eksperymenty i doświadczenia**, które w edukacji uczniów z niepełnosprawnością umysłową pełnią szczególną rolę.

Nauczyciel musi pamiętać, aby:

- zadania prezentować krótko i sekwencyjnie; wprowadzać zadania od prostych do bardziej złożonych.
- nowy materiał powtarzać systematycznie;
- wiedzę i umiejętności stosować w naturalnych sytuacjach życiowych ucznia; wykorzystywać materiał konkretny;
- pokaz i obserwację wzmacniać instrukcją słowną;

		<ul style="list-style-type: none"> - wzmocniać zainteresowania ucznia; - często odwoływać się do konkretnych przykładów (np. graficzne przedstawianie treści zadań), szerokie stosowanie zasady pogłębienia - omawiać niewielkie partie materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej) - podawać polecenia w prostszej formie (dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części) - wydłużać czas na wykonanie zadania - podchodzić do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielać pomocy, wyjaśnień, mobilizować do wysiłku i ukończenia zadania - zadawać do domu tyle, ile jest w stanie samodzielnie wykonać - potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału. <p>Kompleksowa ocena uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim wymaga odniesienia do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktualnych możliwości ucznia, jak i jego ograniczeń, • wkładu pracy, • zaangażowania, • samodzielności w wykonywanych działaniach, • poziomu umiejętności, • motywacji do pracy, • systematyczności, • postępów w rozwoju na miarę indywidualnych możliwości.
16.	Słabe widzenie	<ul style="list-style-type: none"> • właściwe umiejscowienie ucznia w klasie (zapobiegające odbłaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność) • udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej • podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska • zwracanie uwagi na szybką męczliwość ucznia związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań) • w geometrii należy wprowadzać uproszczone konstrukcje z ograniczoną do koniecznych liczbą linii pomocniczych • częste zadawanie pytania-, „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

17.	Słabe słyszenie	<ul style="list-style-type: none"> • podawanie prostych informacji w formie pisemnej, wzbogacanie poleceń symbolem, ilustracją • wydłużenie czasu na podjęcie decyzji, udzielenie odpowiedzi, wykonanie zadania • zapewnienie dobrego oświetlenia klasy oraz miejsca dla ucznia w pierwszej ławce w rzędzie od okna. Uczeń będąc blisko nauczyciela, którego twarz jest dobrze oświetlona, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust. Należy też, umożliwić uczniowi odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji, co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi • nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu ucznia zwrócony twarzą w jego stronę -nie powinien chodzić po klasie, czy być odwrócony twarzą do tablicy, • należy zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami, to utrudnia dziecku rozumienie poleceń nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów, powoduje też większe zmęczenie. • nauczyciel winien upewnić się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia niedosłyszącego. W przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego mu słownictwa. • uczeń z wadą słuchu ma trudności z równoczesnym wykonywaniem kilku czynności w tym samym czasie, nie jest w stanie słuchać nauczyciela -co wymaga obserwacji jego twarzy jednocześnie otworzyć książkę na odpowiedniej stronie i odnaleźć wskazane ćwiczenie. Często, więc nie nadąża za tempem pracy pozostałych uczniów w klasie • uczeń niedosłyszący powinien siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp. • w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy • konieczne jest aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy • Przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).
18.	Uczeń zdolny	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzenie zainteresowań i umiejętności ucznia poprzez udział w przedsięwzięciach szkolnych i pozaszkolnych; • opracowanie indywidualnego programu rozwoju ucznia zdolnego: ustalenie tematyki, form, terminów realizacji programu; • indywidualizacja procesu dydaktycznego podczas zajęć edukacyjnych poszerzenie treści, wzbogacenie; • przygotowanie ucznia do udziału w konkursach; • przeprowadzanie okresowej ewaluacji postępów ucznia; • wymiana spostrzeżeń, współpraca całej rady pedagogicznej;

	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z wychowawcą ucznia, pedagogiem, rodzicami w celu zapewnienia uczniowi zdolnemu harmonijnego rozwoju umysłowego i psychofizycznego; • promowanie ucznia i jego osiągnięć na terenie szkoły i poza nią. • Praca z uczniem zdolnym na lekcjach przedmiotów ścisłych realizowana jest głównie w formie pracy indywidualnej. Jest to optymalna forma pozwalająca precyzyjnie dobrać treść i dostosować tempo uczenia się. Realizuje się je poprzez: <ul style="list-style-type: none"> a. krótkie, kilkuminutowe rozmowy nauczyciela z uczniem, zwykle komentujące w sposób rozszerzający bieżący materiał lub kończące się sformułowaniem problemu, a potem rozwiązaniem go, b. zadawanie dodatkowych zadań podczas prac klasowych i domowych, c. przygotowanie przez ucznia referatów po przeczytaniu odpowiedniej literatury, d. korygowanie błędów kolegów (szukanie błędów w rozumowaniu), e. prowadzenie przez uczniów fragmentów lekcji (czasami przygotowanie całej lekcji), f. zachęcanie do czytania fachowych czasopism, g. zwiększanie wymagań, co do ścisłości i precyzji ich wypowiedzi, h. stworzenie uczniom najzdolniejszym okazji do swobodnego wyboru zadań trudniejszych, swobodnej decyzji w podejmowaniu dodatkowych zadań, i. organizowanie konkursów w rozwiązywaniu zadań trudniejszych.
--	--

Dostosowanie wymagań, sposobów oceniania oraz form i metod pracy do indywidualnych potrzeb uczniów na przedmiotach zawodowych

Lp.	Potrzeby ucznia	Zakres dostosowania, wskazania do pracy z uczniem.
19.	Specyficzne trudności w uczeniu się: Dysleksja	<ul style="list-style-type: none"> - w miarę możliwości pomaganie, wspieranie, naprowadzanie, pokazywanie na przykładzie, - dzielenie danego zadania na etapy i zachęcanie do wykonywania małutkimi „kroczkami”, - nie zmuszanie do wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność, - dawanie więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, - nie krytykowanie, nie ocenianie negatywnie wobec klasy, - podczas oceniania branie przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłku, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp. - włączanie do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę,

	Dyskalkulia	<ul style="list-style-type: none"> - ocenianie toku rozumowania a nie technicznej stronie liczenia /śledzenie toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny wystawianie uczniowi pozytywnej oceny/, - umożliwianie ustnego skomentowania wykonywanych działań, - materiał programowy wymagający znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń dzielić na mniejsze części, - uczeń siedzi bliżej nauczyciela, aby w każdej chwili mógł uzyskać pomoc, - stosowanie wzmocnienia pozytywnego /chwalenie za to, co wykonał dobrze, nie komentowanie, nie analizowanie błędów przy klasie, - tam, gdzie jest taka możliwość, pozwalanie na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp.
	Dysortografia	<ul style="list-style-type: none"> - nie obniżanie ocen za poprawność ortograficzną prac pisemnych,
	Dysgrafia	<ul style="list-style-type: none"> - nakłanianie ucznia do pisania prac drukowanymi literami bądź na komputerze, - nie ocenianie estetyki pisma, np. w zeszytach, - jeśli pismo ucznia jest trudne do odczytania, zamienianie pracy pisemnej na odpowiedź ustną,
20.	Odchylenia rozwojowe (m.in. inteligencja niższa niż przeciętna)	<ul style="list-style-type: none"> - zadawanie do domu tyle, ile uczniów jest w stanie wykonać samodzielnie. - umożliwianie pracę w małych grupkach, korzystając ze wsparcia i kompetencji kolegów, - stosowanie pracy na konkretnych z uwzględnieniem krótkotrwałych okresów koncentracji, - kierowanie krótkich i zrozumiałych poleceń, - uatrakcyjnianie wizualnie materiału podawanego etapami, krótkimi porcjami; - korzystanie z różnych pomocy dydaktycznych, - uwzględnianie wolnego tempa uczenia się, - dawanie więcej czasu na opanowanie materiału, - dzielenie materiału na mniejsze partie, - stosowanie pytań naprowadzających, wyjaśnianie poleceń podczas sprawdzianów, - zwracanie szczególnej uwagi na odróżnianie istotnych treści, np. podkreślanie markerem rzeczy ważnych do zapamiętania, - uwzględnianie w ocenie wkładu pracy w wykonanie ćwiczenia, - stosowanie różnorodnych form wzmocnień pozytywnych w celu zwiększenia motywacji do nauki, - unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć, - częste odwoływanie się do konkretnych przykładów, - unikanie pytań problemowych, przekrojowych,

		- w ocenianiu zwracanie większej uwagi na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy.
21.	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	<ul style="list-style-type: none"> - pracowanie na konkretnych zadaniach, - korzystanie z różnych pomocy dydaktycznych (projekt, prezentacja), - uwzględnianie wolnego tempa uczenia się; dawanie więcej czasu na opanowanie materiału, dzielenie materiału na mniejsze partie, - stosowanie pytań naprowadzających, wyjaśnianie poleceń podczas sprawdzianów, - zwracanie szczególnej uwagi na odróżnianie istotnych szczegółów; podkreślanie markerem rzeczy ważnych do zapamiętania; stosowanie ćwiczeń doskonalących szybkość i precyzyjność spostrzegania, - uwzględnianie w ocenie wkład pracy w wykonanie ćwiczenia, zaangażowanie, systematyczność, motywację
22.	Słabe widzenie	<ul style="list-style-type: none"> - umożliwienie uczniowi korzystania ze specjalistycznych pomocy (np. dodatkowe oświetlenie, lupy), - różnicowanie formy odpowiedzi – przewaga ustnych,
23.	Słabe słyszenie	<ul style="list-style-type: none"> - w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy, - można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia związane z lekcją, - konieczne jest aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy
24.	Uczeń zdolny	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie metod rozwijających umiejętności komunikacyjno-społeczne: – metody praktyczne, np. metoda projektów, metody zadaniowe, - indywidualizacja zadań do wykonania, - rozszerzanie treści nauczania o zagadnienia ważne i interesujące dla ucznia, - łączenie wiedzy z różnych dziedzin w stawianiu problemów do rozwiązania, - ocenianie opisowe, kształtujące, - stopniowanie trudności i rozszerzanie treści programowych, - promowanie oryginalnych rozwiązań, samodzielnego dochodzenia do wniosków.

Dostosowanie wymagań, sposobów oceniania oraz form i metod pracy do indywidualnych potrzeb uczniów na **wychowaniu fizycznym i edb**

Lp.	Potrzeby ucznia	Zakres dostosowania, wskazania do pracy z uczniem
25.	Specyficzne trudności w uczeniu się: Dysleksja Dyskalkulia Dysortografia Dysgrafia	<p><u>Symptomy trudności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • trudności z odtwarzaniem rytmu, śpiewem, tańcem, • mylenie prawej i lewej strony, • trudności z opanowaniem układów gimnastycznych i tanecznych (sekwencje ruchowe zorganizowane w czasie i przestrzeni), • trudności w bieganiu, ćwiczeniach równoważnych, • trudności w opanowaniu gier wymagających użycia piłki (siatkówka, koszykówka, tenis ziemny i stołowy, itp.), • niechęć do uprawiania sportów wymagających dobrego poczucia równowagi. <p>Uczniowie charakteryzują się:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. zaburzeniami procesu lateralizacji, przez co mają trudności w odróżnianiu stron, kierunków prawy/lewy oraz rąk i nóg, b. zaburzeniami koordynacyjno-przestrzennymi, dlatego mają zachwiania równowagi, lęk wysokości, lęk przed przybozem, słabo rozwiniętą wyobraźnię przestrzenną, c. zaburzeniami percepcji wzrokowej, które utrudniają odróżnienie pojęć: góra-dół, wyżej-niżej, w prawo-w lewo, d. zaburzeniami percepcji słuchowej, które zaburzają rozumienie poleceń, gdyż docierają one do nich zniekształcone <p><u>Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zawsze uwzględniać trudności ucznia, • w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie, • dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małymi krokami • nie zmuszać na siłę do wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność, • dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu, • nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy, • podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp., • włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę. <p>Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się wymagają:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. stosowania ćwiczeń naprzemianstronnych b. okazywania im dużo cierpliwości, c. stosowania ćwiczeń równoważnych d. wydawania prostych poleceń e. dokładnego objaśniania polecenia i dokonywania pokazu

26.	Odchylenia rozwojowe (m.in. inteligencja niższa niż przeciętna)	<ul style="list-style-type: none"> •zapewnienie większej ilości ćwiczeń, aby uczeń opanował daną sprawność (w razie potrzeby zwolnienie z wykonania ćwiczeń przerastających możliwości ruchowe ucznia), • wielokrotne tłumaczenie i wyjaśnianie zasad i reguł gier sportowych, • podpowiadanie, częste podchodzenie do ucznia, ukierunkowywanie w działaniu, <p>Oceniając tych uczniów bierzemy pod uwagę:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Postępy uczniów i ich psychofizyczne i możliwości (efekty pracy, a niepopelniane błędy). b. Wysiłek włożony w usprawnianie się i wywiązywanie się z podejmowanych przez nich zadań. c. Sumienność i aktywność na lekcjach wychowania fizycznego. <p>Można podwyższyć ocenę uczniowi, który z różnych powodów nie może realizować zadań wynikających z programu nauczania pod warunkiem, że: sumiennie i aktywnie uczestniczy na zajęciach wychowania fizycznego, jak i w zajęciach nadobowiązkowych, w miarę swoich możliwości podnosi swoją sprawność fizyczną –wykazuje stałe postępy w usprawnianiu.</p>
27.	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie większej ilości ćwiczeń, aby uczeń opanował daną sprawność (w razie potrzeby zwolnienie z wykonania ćwiczeń przerastających możliwości ruchowe ucznia), • wielokrotne tłumaczenie i wyjaśnianie zasad i reguł gier sportowych, • podpowiadanie, częste podchodzenie do ucznia, ukierunkowywanie w działaniu, <p>Oceniając tych uczniów bierzemy pod uwagę:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Postępy uczniów i ich psychofizyczne i możliwości (efekty pracy a niepopelniane błędy). b. Wysiłek włożony w usprawnianie się i wywiązywanie się z podejmowanych przez nich zadań. c. Sumienność i aktywność na lekcjach wychowania fizycznego. <p>Można podwyższyć ocenę uczniowi, który z różnych powodów nie może realizować zadań wynikających z programu nauczania pod warunkiem, że: sumiennie i aktywnie uczestniczy na zajęciach wychowania fizycznego, jak i w zajęciach nadobowiązkowych, w miarę swoich możliwości podnosi swoją sprawność fizyczną –wykazuje stałe postępy w usprawnianiu.</p>
28.	Słabe widzenie	Indywidualizacja zajęć lub zwolnienie z zajęć wychowania fizycznego na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną lub orzeczenia lekarza specjalisty.
29.	Słabe słyszenie	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel, mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu ucznia zwrócony twarzą w jego stronę, by ułatwić uczniowi odczytywanie mowy z jego ust; • należy mówić do ucznia wyraźnie, używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji; • należy sprawdzić stopień zrozumienia adresowanych poleceń i instrukcji i w razie potrzeby; • dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia.
30.	Uczeń zdolny	<ol style="list-style-type: none"> A. udzielanie pomocy koleżeńskiej, B. powierzanie odpowiedzialnych ról, C. tworzenie takich sytuacji dydaktycznych, które będą dla ucznia wyzwaniem i źródłem satysfakcji, D. poszerzenie zainteresowań i umiejętności ucznia poprzez udział w przedsięwzięciach szkolnych i pozaszkolnych, E. opracowanie indywidualnego programu rozwoju ucznia zdolnego: ustalenie tematyki, form, terminów realizacji programu,

		<p>F. indywidualizacja procesu dydaktycznego podczas zajęć edukacyjnych poszerzenie treści, wzbogacenie, G. przygotowanie ucznia do udziału w konkursach, H. wymiana spostrzeżeń, współpraca całej rady pedagogicznej, I. współpraca z wychowawcą ucznia, pedagogiem, rodzicami w celu zapewnienia uczniowi zdolnemu harmonijnego rozwoju umysłowego i psychofizycznego, J. promowanie ucznia i jego osiągnięć na terenie szkoły i poza nią, K. występowanie o przyznanie stypendiów dla ucznia zdolnego</p> <p>Praca z uczniem zdolnym na lekcjach wychowania fizycznego jest realizowana poprzez: A. Formułowanie zadań w taki sposób, aby miały optymalny poziom trudności i motywowały ucznia dzięki odpowiednio wprowadzonej ocenie. B. Stosowanie odpowiednich metod, dzięki którym opanowanie konkretnych umiejętności nastąpi w najkrótszym czasie tj.:</p> <p>a. metoda syntetyczna (całościowa) –nauczanie ćwiczenia w całości bez naruszania zasadniczego schematu ruchu. Pokazanie ruchu w całości bez dzielenia go na elementy składowe, b. metoda stawiania dodatkowych zadań, c. metoda treningowa (realizowana na zajęciach SKS) – dostosowana do rozwoju młodzieży oraz ich indywidualnego zaawansowania w treningu sportowym, zgodnie z wytycznymi teorii sportu i metodyki WF. d. metoda kreatywna (twórcza) np. problemowa, e. metoda kierowania samowychowaniem – przybliżanie wychowankowi celów i ideałów pracy nad sobą, stymulowanie wychowanka do realizacji określonego programu pracy nad sobą, przyswajanie przez wychowanka odpowiednich technik pracy nad sobą, poznawanie różnych sposobów wpływania na własny rozwój przez stawianie sobie określonych celów, ukazywanie wychowankowi różnych technik regularnej samokontroli i samooceny; wdrażanie wychowanka do świadomego ćwiczenia się, opanowania pożądaných dyspozycji.</p>
31.	<p>Ucniowie z deficytami rozwoju fizycznego, alergicznych, asteników i z nadwagą.</p>	<p>1. Ucniowie, którzy posiadają wady postawy tzw. plecy okrągłe, zwalniani będą z następujących ćwiczeń na lekcji:</p> <p>a. z leżenia tyłem łukiem(mostek), b. z leżenia przodem łukiem(foka), c. z wszelkiego rodzaju opadów(ćwiczeń na drążkach, poręczach)</p> <p>2. Ucniowie, którzy posiadają boczne skrzywienie kręgosłupa zwalniani będą z następujących ćwiczeń:</p> <p>a. skoków, b. przewrotów, c. ze stania na rękach, d. z dźwigania, e. biegów wytrzymałościowych.</p> <p>3. Ucniowie, którzy posiadają zniekształcenie kończyn dolnych zwalniani będą z następujących ćwiczeń:</p> <p>a. z chodu na zewnętrznych krawędziach stóp-dotyczy kolan szpotawych, b. długotrwałego stania,</p>

	<p>c. dźwigania dużych ciężarów, d. zeskoków i skoków biernych na twarde podłoże, e. z dużych rozkroków w pozycji stojącej.</p> <p>4. Uczniowie asteniczni zwalniani będą z następujących ćwiczeń: a. z wysiłków o charakterze statycznym, b. z długotrwałych ćwiczeń o charakterze wysiłkowym, c. stosowane będą ograniczenia w wykonywaniu: zwisów, odporów, wspinania, skoków.</p> <p>5. Wobec uczniów alergicznych stosowane będą ograniczenia w wykonywaniu ćwiczeń powodujących duszności.</p> <p>6. Wobec uczniów z nadwagą stosowane będą ograniczenia w wykonywaniu ćwiczeń wysiłkowych statycznych, dynamicznych, skokach.</p> <p>7. Uczniowie, którzy w uzasadnionych przypadkach potwierdzonych przez lekarza (np. długotrwała choroba) nie będą mogli przystąpić do sprawdzianów praktycznych (motoryka, umiejętności ruchowe) otrzymują zadania alternatywne.</p> <p>8. Uczniowie, którzy nie mogą przystąpić do sprawdzianów z przyczyn usprawiedliwionych, mają obowiązek ich zaliczenia w terminie ustalonym z nauczycielem</p>
--	--

Zebrała i opracowała

Monika Jurek